

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE (SPI)
BOLNIČAR-NEGOVALEC

KATALOG PRAKTIČNEGA USPOSABLJANJA (KPU)

1. Cilji praktičnega usposabljanja

Dijak/vajenec bo usposobljen za:

- razvijanje odgovornosti za lastno delo;
- ravnanje v skladu s Kodeksom etike v zdravstveni negi oskrbi Slovenije ter Kodeksom etičnih načel v socialnem varstvu;
- sodelovanje v delovnem in negovalnem timu;
- komuniciranje s sodelavci, uporabniki, svojci in strokovnimi službami;
- ugotavljanje potreb uporabnikov po negi in oskrbi, načrtovanje, izvedba in analiza negovalnih postopkov;
- izvajanje pomoči uporabniku pri temeljnih življenjskih aktivnostih, nega in oskrba uporabnika pri najpogostejših obolenjih;
- spremljanje umirajočega in oskrba umrlega;
- dokumentiranje in poročanje v negi in oskrbi;
- skrb za zdravje in varnost pri delu;
- izvajanje higiene prostorov in opreme na higiensko zahtevnih področjih;
- sodelovanje z zdravstvenim osebjem v rehabilitacijskih dejavnostih;
- prepoznavanje in ukrepanje ob nujnih stanjih;
- spodbujanje zdravega načina življenja.

2. Pričakovani učni izidi

Dijak/vajenec se usposobi za izvajanje naslednjih delovnih procesov:

Oznaka	Delovni procesi	Zap. št.	Operativni učni cilji
OBVEZNI DEL			Dijak/vajenec:
A*	Osebna urejenost bolničarja-negovalca	1	Se uredi za delo z uporabnikom v skladu s standardi osebne urejenosti in higiensko-epidemiološkimi standardi in smernicami.
B*	Varstvo pri delu, zagotavljanje varnega delovnega okolja in preprečevanje okužb	2	Uporablja osebna varovalna sredstva in opremo za zaščito pred okužbo in ionizirajočim sevanjem.
		3	Upošteva načela za varno dvigovanje bremena.
		4	Higiensko vzdržuje uporabnikovo in delovno okolje.
		5	Izvaja postopke čiščenja in razkuževanja pripomočkov za delo.
		6	Vzdržuje ortopedsko-negovalne pripomočke in medicinske pripomočke.

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE (SPI)
BOLNIČAR-NEGOVALEC

Oznaka	Delovni procesi	Zap. št.	Operativni učni cilji
		7	Izvaja preventivne ukrepe za preprečevanje okužb, povezanih z zdravstvom.
		8	Z odpadki ravna v skladu s predpisi in zakonodajo.
		9	Ukrepa ob poškodbi z ostrim predmetom, ki je onesnažen s krvjo ali drugo kužnino (incident).
		10	Rokuje s čistimi in nečistimi tekstilijami v skladu s higiensko-epidemiološkimi standardi in smernicami.
		11	Racionalno porablja energijo, materiale in čas.
C*	Organizacija dela, dokumentiranje in zagotavljanje kakovosti	12	Poroča in dokumentira izvedene aktivnosti nege pomoči in oskrbe.
		13	Prepozna in poroča o vseh odklonih v negi, pomoči in oskrbi.
		14	Izvaja korekcijske preventivne ukrepe v negi, pomoči in oskrbi.
Č	Pomoč uporabniku pri temeljni življenjski aktivnosti dihanje in krvni obtok	15	Opazuje in meri dihanje, pulz, krvni tlak in pulzno oksimetrijo ter ukrepa pri odstopanjih v skladu s svojimi pristojnostnimi.
		16	Vzdržuje primerno mikroklimo.
D	Pomoč uporabniku pri življenjski aktivnosti prehranjevanje in pitje	17	Pripravi uporabnika in okolje na hranjenje in pitje.
		18	Pomaga uporabniku pri hranjenju in pitju.
		19	Nahrani per os uporabnika, ki nima motenj požiranja.
		20	Transportira, razdeli in servira hrano, napitke, prehranske dodatke.
		21	Pripravi enostavne obroke.
		22	Beleži zaužito tekočino.
		23	Uredi uporabnika in okolje po hranjenju in pitju.
		24	Spodbuja k samostojnosti pri življenjski aktivnosti prehranjevanje in pitje.
		25	Izvede ukrepe prve pomoči pri zapori dihalne poti.
E	Pomoč uporabniku pri življenjski aktivnosti izločanje in odvajanje	26	Namesti posteljno posodo in urinsko steklenico.
		27	Namesti uporabnike na sobno stranišče.
		28	Prazni urinsko vrečko.

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE (SPI)
BOLNIČAR-NEGOVALEC

Oznaka	Delovni procesi	Zap. št.	Operativni učni cilji
		29	Izvede nego, pomoč in oskrbo uporabnika z inkontinenco.
		30	Zbere, opazuje in higiensko odstrani izločke.
		31	Zagotovi zasebnost in primeren položaj pri izločanju in odvajanju.
F	Pomoč uporabniku pri življenjski aktivnosti gibanje in ustrezna lega	32	Izvede ukrepe za preprečevanje zapletov dolgotrajnega ležanja.
		33	Namesti uporabnika z uporabo pripomočkov ali brez pripomočkov v različne fiziološke položaje.
		34	Varno namesti uporabnika na ortopedsko negovalni pripomoček.
		35	Izvede transfer uporabnika v zavodu in izven zavoda.
G	Pomoč uporabniku pri življenjski aktivnosti spanje in počitek	36	Odstrani dejavnike motenj spanja in ukrepa ob odstopanjih od normalnega ritma spanja.
		37	Pripravi uporabnika na spanje in počitek.
		38	Uredi posteljno enoto.
		39	Opazuje uporabnika med spanjem in počitkom.
H	Pomoč uporabniku pri življenjski aktivnosti oblačenje in slačenje	40	Uporabniku pomaga pri oblačenju, slačenju, obuvanju, sezuvanju glede na uporabnikove zmožnosti.
		41	Izbere in zagotovi ustrezno osebno perilo in obutev.
		42	Zagotovi zasebnost pri oblačenju in slačenju.
		43	Izvede transport čistega in umazanega perila.
I	Pomoč uporabniku pri življenjski aktivnosti osebna higiena in urejenost	44	Izvede osebno higieno glede na potrebe in zmožnosti uporabnika (higieno ustne votline in zob, umivanje zobne proteze, nego rok in nog ter nohtov, posteljno kopel, umivanje do pasu, anogenitalno nego, prhanje sede in leže, umivanje las in lasišča, britje brade, česanje ...) in pri tem zagotavlja varnost in zasebnost.
		45	Opazuje stanje kože in vidnih sluznic.
		46	Prepozna, prepreči in ukrepa pri zapletih v zvezi z osebno higieno in urejenostjo glede na svoje pristojnosti.

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE (SPI)

BOLNIČAR-NEGOVALEC

Oznaka	Delovni procesi	Zap. št.	Operativni učni cilji
J	Pomoč uporabniku pri življenjski aktivnosti vzdrževanje telesne temperature	47	Izmeri telesno temperaturo v ušesu, pod pazduho ali brezkontaktno.
		48	Prepozna odstopanja od normalne telesne temperature in ustrezno ukrepa glede na pristojnosti.
K	Pomoč uporabniku pri življenjski aktivnosti izogibanje nevarnostim v okolju	49	Prepozna nevarnosti, ki ogrožajo uporabnika in ustrezno ukrepa glede na svoje pristojnosti.
		50	Izvede ukrepe za preprečevanje okužb, povezanih z zdravstvom, glede na svoje pristojnosti.
L	Pomoč uporabniku pri življenjski aktivnosti komunikacija, odnosi z ljudmi in izražanje čustev, občutkov in potreb	51	Komunicira z uporabnikom ob upoštevanju zmožnosti uporabnika.
		52	Daje podporo uporabniku v socialnih stiskah glede na pristojnosti.
M	Pomoč uporabniku pri življenjski aktivnosti razvedrilo in rekreacija ter delo in ustvarjalna zaposlitev	53	Spodbudi uporabnika in po navodilih nadrejenih sodeluje pri izvedbi razvedrilne dejavnosti in rekreacije ter dela in ustvarjalne zaposlitve
N	Nega in oskrba uporabnika ob poškodbi in pri različnih obolenjih	54	Glede na pristojnosti izvede nego, pomoč in oskrbo uporabnika z različnimi bolezenskimi težavami.
		55	Glede na pristojnosti izvede nego, pomoč in oskrbo oseb s posebnimi potrebami.
		56	Daje prvo pomoč ob poškodbah in nenadnih bolezenskih stanjih.
		57	Prepozna neposredne nevarnosti za življenje in ustrezno ukrepa.
		58	Izvede temeljne postopke oživljanja z uporabo avtomatskega defibrilatorja.
O	Pomoč pri oskrbi umirajočega in umrlega	59	Neguje umirajočega in oskrbi umrlega.
		60	Prepozna znake smrti.
		61	Oskrbi umrlega ob upoštevanju pietete.
P	Gospodinjska opravila in delo v kuhinji	62	Uporabi kuhinjsko opremo in zagotovi higieno v kuhinji.
		63	Nabavi živila in pri tem upošteva živilsko deklaracijo.
		64	Shrani, skladišči hrano v skladu s higiensko-epidemiološkimi standardi in smernicami.
		65	Pripravi živila za nadaljnjo obdelavo.

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE (SPI)
BOLNIČAR-NEGOVALEC

Oznaka	Delovni procesi	Zap. št.	Operativni učni cilji
		66	Izbere ustrezen način toplotne obdelave posameznega živila in pripravi enostaven obrok.
		67	Postreže in servira hrano glede na zmožnosti uporabnika.
		68	Izvede sortiranje, pranje, sušenje, likanje in shranjevanje perila ter šivanje manjših popravil.
		69	Samostojno uporabi pralni, sušilni in likalni stroj ter likalnik.
R	Priprava enostavnih obrokov za uporabnika	70	Pripravi obrok zdrave, uravnotežene, varovalne prehrane.
		71	Pripravi enostaven dietni obrok po že pripravljenem jedilniku.
IZBIRNI DEL – osnove masaže in nega nog			
S	Izvajanje masaže nog z uporabo različnih tehnik masaže	72	Pod nadzorom izvede različne vrste masažnih tehnik nog.
		73	Izbere in uporabi različne izdelke za masažo.
		74	Poskrbi za zasebnost uporabnika.
Š	Izvajanje nege nog ob upoštevanju higienskih standardov	75	Pod nadzorom izvede različne tehnike nege nog.
		76	Krajša in pravilno oblikuje zdrave nohte in lakira nohte na nogi.
IZBIRNI DEL – skrb za lastno zdravje			
T	Spodbujanje socialno-čustvene kompetence in krepitev samopodobe uporabnika	77	Načrtuje in izvaja strategije za krepitev pozitivne samopodobe in izboljšanje socialno-čustvenih veščin.
		78	Načrtuje in izvaja strategije za zavestno spreminjanje negativnih miselnih vzorcev v pozitivne.
IZBIRNI DEL – starostnik in sprostitvev			
U	Izvajanje sprostitvenih tehnik	79	Izvede dihalne in glasbene tehnike za sprostitvev.
		80	Organizira aktivnosti na prostem: opazovanje narave, glasbene in gibalne dejavnosti.
		81	Samostojno pripravi in izvede sprostitveni program za skupino starostnikov.

Opomba:

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE (SPI)

BOLNIČAR-NEGOVALEC

- * Generične kompetence, ki jih je treba razvijati ves čas praktičnega usposabljanja v povezavi z drugimi delovnimi procesi.

Izbirnost:

Dijak/vajenec izbere eno od izbirnih področij dela bolničarja-negovalca: osnove masaže in nega nog, skrb za lasno zdravje in starostnik in sprostitev.